

maatte lade alle Udgifter fare, der ikke absolut og nødvendigen krævedes, og som gik ud paa den mere aandelige Udvikling, eller at vi i det Hele nu skulde være henviste til, idetmindste i den beregnelige Fremtid, ene og alene at arbejde for vor materielle Opkomst. Alle Ytringer, som i saa Henseende ere falske, saavel som de Ytringer, der fra anden Side ere fremsatte, at vi nu uden Videre skulde stryge en Mængde Embeder, som dog, Alt vel beseet, ere aldeles nødvendige, for at Administrationen kan gaae sin Gang, troer jeg oprigtig ialt ikke ere ret overveiede eller staae i et nogenlunde passende Forhold til hele vor virkelige finansielle Stilling. Derimod er det paa den anden Side ligesaa vist min fulde Overbeviisning, at vor finansielle Stilling i det Hele taget er, hvad vi maae kalde alvorlig, saa alvorlig, at vi i en nær Fremtid ikke alene blive nødt til baade at tænke paa at skaffe nye Midler og at udvikle allerede bestaaende Institutioner saaledes, at de bedre kunne give Midler end tidligere, men at vi ogsaa naturlig og fornuftig ere nødt til nu at tænke paa at gjøre Indskrænkninger overalt, hvor det med Rimelighed kan skee at gjøre Indskrænkninger, hvor Udgiften maa siges at være saa stor, at det mindst ialt er meget tvivlsomt, ikke blot, om den svarer til sin Hensigt og virkelig giver en tilsvarende fornuftig middelbar eller umiddelbar Indtægt, men ogsaa, om den overhovedet virkelig er fornuftig. Det er ogsaa min Overbeviisning, at vi maae spare paa saadanne Punkter, hvor vi maae sige, at det maastee nok kunde være ønskeligt at hvide Alt, hvad vi hidtil have ydet, men hvor man dog samtidig maa sige, at det er aldeles umuligt at hvide i samme Maal til ligeberettigede Formaal. Naar jeg derfor fra dette almindelige Standpunkt har betragtet Finantsloven, saa er min Stilling til de enkelte store finansielle Poster paa vor Finantslov, som der herefter kan og maa være Tale om at indskrænke, og som ogsaa tildeels allerede have været under Forhandling her, givne, og ærede Medlemmer ville nu overalt være paa det Næne med mit finansielle Udgangspunkt, som gjennemgaaende er, det, jeg saaledes har tilladt mig at antyde.

Jeg skal efter denne mere almindelige Udvikling tillade mig at hentyde til, hvad der ogsaa tidligere af Andre er blevet omtalt, at Besparelser bør indtræde paa alle de Udgiftsposter, der staae under Indenrigsministeriet, og som gaae ud paa, enten at Staten ligesom selv driver Industri, eller ogsaa at den paa forskjellige understøttende Maade griber ind i den private Industri. Her er Tale om saadanne Poster, hvis Værdi er enten høist tvivlsom, eller om hvilke det dog vistnok i alle Tilfælde maa siges, at de neppe give en middelbar eller umiddelbar Indtægt, der svarer til de Udgifter, som paabyrdes Staten. Jeg skal ogsaa i saa Henseende tillade mig at fremhæve den Udgiftspost, som her meget har været under Omtale, nemlig Theatret. Jeg kan med Hensyn til denne Udgift saa meget desto bedre gjøre det, som jeg ganske sikkert vel aldrig hidtil i de Nar, jeg har siddet her i Thinget, har deltaget i Discussionen om denne Institution, men som jeg dog ligesaa sikkert hver eneste Gang, der har været Tale om at bevilge nye Midler ud over dem, man engang var bleven enig om at give til Theatret, har stemt derimod. Min Stilling er derfor i saa Henseende aldeles den samme, som den tidligere har været; men jeg mener ganske vist, at der netop nu paa Grund af vor hele finansielle Stilling er forøget Grund til at vende tilbage til, hvad man tidligere har tænkt sig, at Staten kunde hvide. Dette gjør jeg ikke af den Grund, at jeg mener, at den Side af det aandelige Liv, som Theatret repræsenterer, ikke overhovedet er berettiget, eller at det ikke skulde være fuldkommen rigtigt, at Staten, naar den understøtter andre Retninger af det aandelige Liv, ogsaa giver til denne, men fordi det er og altid har været min Overbeviisning, som det ogsaa er udtalt i Begyndelsen af denne Forhandling af en Rigsdagsmand for Frederiksborg Amt (Varberg), at vi tidligere have givet altfor uforholdsmæssig til denne ene Side. — Jeg skal endnu berøre en Udgiftspost, som jeg mener, at vi i Fremtiden kunne og maae nedsette bethdeligt, og som ogsaa er omtalt her. Det er det lærde Skolevæsen. Det er ogsaa her min Overbeviisning, at denne Udgiftspost ikke staaer i noget som helst